

ГОДИНА II.

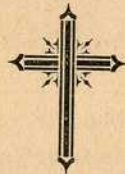
БРОЈ 33.

НЕДЕЉНИ ЛИСТ

ЗА ЦРКВЕНО-ПРОСВЕТНЕ И АУТОНОМНЕ ПОТРЕБЕ СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ МИТРОПОЛИЈЕ КАРЛОВАЧКЕ.
СА БЛАГОСЛОВОМ СВЕТОГ СИНОДА.

Власник: СРПСКИ ПАТРИЈАРХ ГЕОРГИЈЕ. — Уредници: СЕРГИЈЕ ШАКРАК-НИНИЋ и САВА ПЕТРОВИЋ.

У НОВОМ САДУ 16. АВГУСТА 1892.

СТЕВАН АНЂЕЛИЋ,

крстоносни прота и парох митровачки, члан архиђецезалне кон-
систорије и народни добротвор, после дугог и тешког боловања
преминуо 5. (17.) августа 1892. у 68 години свога живота, а сара-
њен у петак 7. (19.) августа у Митровици.

На све стране жица је разнела вест, да је за навек склопио своје очи
велики добротвор гимназије и богословије карловачке, добротвор српског на-
рода, крстоносни прота и парох митровачки Стеван Анђелић. Отишао је Богу
на истину а у походе своме брату, блаженопокојnome Патријарху Герману, да
даде рачуна о делима својим. С ведрим челом може стати и испоручити, да
је свршио дело, које му је у аманет оставио да учини.

У вреви данашњој и раздору нашем не умемо ни да оценимо, колики је добротвор српском народу пок. Стеван Анђелић са братом му блаженопокојним патријархом Германом. Тишије, беспристрасније потомство оцениће добротворства њихова по правој вредности и величини, а ми у овај мах само ћемо регистровати добротворства, ради сећања и подстрекавања.

*

Стеван Анђелић родио се 30. марта 1825. у Ср. Карловцима; отац му је био Павле, парох при саборној цркви Ср. Карловачкој а мати Ана из куће Шероглића. Парох Павле умре као млад човек од 40 година; иза њега остало је четворо ситне деце, од којих је једно на брзо умрло. Попадија Ана као брижна мати после смрти мужевљеве није се преудала, него се жртвовала за своју децу, само да их на пут изведе. Држећи туђу децу патила се и мучном зарадом својом издржавала је своју децу. Брижна мати та дочекала је награду своје труду, видила је својим очима кћер удату за свештеника, сина Григорија у калуђерству Германа као архимандрита ман. Гргетега а млађега сина Стевана као пароха митровачког.

Стеван Анђелић учио је основну науку у српској и немачкој школи карловачкој, по том је свршио у месту свога рођења гимназију и богословију.

Године 1845. постане Стеван Анђелић учитељ у Земуну; но после године дана разболе се те је морао своје звање да напусти. Кад је оздравио, дође за учитеља у Ст. Бановце, где је био учитељ све до године 1849. У пролеће те године постане катедралним ђаконом у Карловцима, а доцније спомоћником проти карловачком. Године 1852. постао је Стеван Анђелић прво администратор треће парохије у селу Лаћарку близу Митровице, а за тим и прави парох. Ту је служио св. олтару пуних 14 година и трудом својим и трудом жене своје Ане рођ. Лукићеве саградио је себи кућу. Но кад му умре кћи јединица, која је била у школи у Митровици, зажели да са женом својом буде ближе гробу своје јединице, те добије год. 1864. парохију у Митровици и као такав је и умрло.

Као вешт економ посветио је Стеван Анђелић своје услуге митрополитском спахилуку у Даљу, онда, када му је блаженопокојни брат Герман постао српским патријархом.

Као управитељ даљског спахилука пробавио је Стеван Анђелић 6 година и 10 месеца. Вештином и знањем својим умножио је он постепено приходе спахилука тако, да је од 30.000 фор. чистог прихода што је било прве године његове управе, дотерао до 130.000 фор.

Оваком управом митрополитског добра поставио је Стеван Анђелић свога брата патријарха Германа у тај положај, да је овај могао као највиши достојанственик српске православне цркве свуда и у свакој прилици место своје достојно испуњавати, давати стипендије, пензије и милостиње и уз то даровати 30.000 фор. као пензијони фонд за професоре гимназије карловачке, 20.000 фор. за удовички свештенички фонд архијепезе карловачке, 1000 дуката саборној цркви карловачкој на црквено одјејаније и 1000 фор. истој цркви на оправку.

Дана 30. априла 1890 осветила је Њ. Светост господин патријарх Георгије Бранковић темељ новој згради карловачке гимназије и том приликом дала свечан ручак у почаст обновитељу њеном Стевану Анђелићу.

Том приликом нови патријарх у здравици одао је спомен сени свога предходника а присутном брату његовом иказао захвалност на родољубивом и савесном извршењу аманета братовљевога. На ту здравицу одговорио је Стеван Анђелић скромно, али тако топло, да је све присутне тронуо до суза.

Скромна али за постанак нове зграде карловачке гимназије врло значајна изјава Стевана Анђелића гласила је овако :

„Покојни старији брат, блажени патријарх Герман, како је по благородној души својој желио на све стране благодетне зраке милости просипати — није заборавио ни на мезимче своје, гимназију карловачку, у којој смо се учили, него ме је саветовао и у аманет ми је предао не обвезујући ме ни писменом ни моралном обвезом, него је само жељу своју последњу на самртној постељи изразио предавши ми у то име 50.000 фор., да капитал тај са оставином по гласу тестамена његовога, мени као главном наследнику припадајућом, спојим и тек након смрти моје капитал тај патронату карловачке гимназије на зидање њено предам.“

„Како сам вазда као млађи из детињства мога научио старије моје слушати и покоравати се налозима њиховим — писам могао зар и ову последњу вољу мога јединога љубљенога брата Германа неиспуњену времену тек будућем оставити, него сам се пожуррио да са поменути капиталом од 50.000 фор., мени од Германа урученим, моју уштеђену и од мога брата за безбрижност моје старости даровану ми крајцару — по милости његовој и из признателности за труде моје око унапређења властелинства Даљскога — спојим, нечекајући на оставинску расправу, неби л' тако још за живота подигнуто и украшено здање то видио и које на 162.500 фор. стаје, народу српском и младежи српској учећој се у заводу гимназијско-богословском предам, а тим и завет брата мога испуним и души својој олакшам.“

„Исповедам пред Богом и народом: да жртву ту не учиних из сујете, ни жељан славе, благодарности и признателности ма с које стране, него чисто из љубави према моме љубљеном и нигда незаборављеном брату блажене памети патријарху Герману, да му и последњу вољу и жељу његову испуним, коме нека милостиви Бог као човеку грехе људске милостиво опрости и рајско насеље даде.“

И дочекао је пок. Стеван Анђелић, што је желио: својим рођеним очима видио је велељепну зграду, коју подигоше и оставише: „Браћа Анђелићи српскоме народу,“ као што златним словима стоји прибележено изнад главних врата зграде гимназијске.

Све ово потврдио је пок. Стеван Анђелић својим дародавним писмом, које је писао 20. дец. 1891. у Митровици. У томе писму поклања и уступа ту нову гимназијску зграду у свагдање, вечито, искључиво и неограничено власништво фонда српске православне велике гимназије карловачке и дозвољава, да се та зграда може право-моћно и укњижити.

Својим другим дародавним писмом од 20. дец. 1891. у Митровици писаним, оставио је пок. Стеван Анђелић 10.000 фор., да се камате од тога капитала употребљавају једино на оправку гимназијске зграде.

Својим трећим дародавним писмом од 20. дец. 1891. писаним у Митровици, оставио је пок. Стеван Анђелић 5000 фор., да се камате од тога капитала употребљавају на набавку потребних апарата и учевних средстава за успешно предавање природословних, природописних и математских наука.

Својим четвртим дародавним писмом од 1891. у Митровици писаним, оставио је пок. Стеван Анђелић 20.000 фор.; камату од тог уживаће његов пећак парох Шидски г. Павле Новаковић, док је жив, а после смрти има права срп. црквена православна општина митровачка, да по свом благорасуђењу располаже уз неке мање обвезе поближе означене у тестаменту покојниковом.

Слабо је наше перо, да искажемо колико је добра учинио пок. Стеван Анђелић своје народу; тек ће потомство, као што рекосмо, умети и знати оценити те велике задужбине, које подиже пок. Стеван Анђелић, које завешташе „Браћа Анђелићи српском народу.“

Задужбине те јесу споменици трајнији од туча и мрамора, које ће трајати вековима.

Врли покојниче! Данашња генерација српска слабо се одазвала захвалношћу на твоје великом дару! Што је данашња генерација пропустила учинити, учиниће за цело захвалније и благодарније потомство.

Ми признајемо твоје велике задужбине, и вечиту хвалу на њима исказујемо кличући:

Слава и хвала Стевану Анђелићу, мир пепелу његовом, души његовој рајско насеље и вечан спомен!

А. М. М.

ОПШТИ ПОГЛЕД НА ОДРЖАНЕ СВЕШТЕНИЧКЕ ЗБОРОВЕ.

(Наставак.)

На 14 чл., у којему је реч, да се „скупштина удружења састаје сваке друге године у месецу августу, а по потреби и изванредно“ предложине некоји зборови (н. пр. белоцрквански и вел. бечкеречки) да се скупштина свештеничког удружења састаје редовно сваке године, а ванредно по потреби, и то редовне скупштине — по предлогу вел. бечкеречког збора — да се држе не у августу, као што је у напрту предложено, већ у мају „пошто је то најзгодније време.“ Сличан предлог: да се скупштине свештеничког удружења држе сваке године, поднесен је и на зборовима: новосадском и жабаљском, али је на тим зборовима већином гласова ипак усвојено, да се редовне скупштине држе тек сваке друге године.

Они, који су за то, да се редовне скупштине свештеничког удружења држе сваке године, мисле, да ће свештеничко удружење живље бити и више успеха постићи, ако се свештеничке скупштине чешће буду држале, специјално ако се сваке године буду тражили извештаји о раду протопресвите-

ратских и епархијских зборова, односно њихових одбора — и ако се у опште од стране скупштине, као главне управе свештеничког удружења што чешће буде утицало на кретање и радњу појединих органа свештеничког удружења. По мишљењу тих зборова, ако се главне скупштине буду тек сваке друге године држале, за те две дуге године могу епархијски и протопресвитератски зборови и одбори у своје првашњем одушевљају и у започетој радњи јако да попусте, те би се услед немара, или бар слабе радње појединих органа могла да дискредитује вредност и важност целог удруженог свештенства — дочим ће чешће скупштине удружења с године на годину већ својом појавом и радњом одушевљавати и потстицати ниже органе удружења, да у првашњем одушевљају своје не охладне и да у започетом ревном раду истрају и не попусте. — Свакако су врло темељни разлози, који говоре за држање редовне скупштине сваке године!

Али нису мање темељни ни они разлози, који говоре, да се главне редовне скупштине свештеничког удружења држе

тек сваке друге године. Они, који су састављали нацрт правила, као и они зборови, који су тај нацрт усвојили заједно са опредељењем, да се скупштине држе сваке друге године, имали су у виду целу организацију свештеничког удружења, која је тако сложена, да је са свим доста, ако се редовне главне скупштине свешт. удружења тек сваке друге године буду држале. 11. чланак нацрта правила казује нам, да су: „органи удружења, којима ће удружење вршити свој задатак и постизавати цел а.) скупштина б.) главни одбор в.) епархијски зборови г.) епархијски одбори и д.) протопресвитератски зборови.“ — По што је могуће, да један исти свештеник може да буде члан свих тих органа свештеничког удружења и да у седницама готово свих тих органа и засебних тела мора или бар треба да присуствује — није ли јасно, да би такав свештеник већи део годишњег времена у самим седницама или у путовању и у радњи за свештеничко удружење морао провести! А где бисмо ми и нашли таквих свештеника, који би за свештеничко удружење могли и хтели толико жртвовати!? Јер за једну годину отићи н. пр. један пут на протопреститератски збор, најмање два пут у епархијски одбор, па онда један пут или два пут на епархијски збор и по врх свега тога један пут на главну годишњу скупштину свештеничког удружења а можда два пут годишње и у седнице главног одбора свештеничког удружења — отићи о своме сопственоме трошку на све те зборове, одборе и скупштине, које се у разним кад што и удаљеним местима одржавају — потрошити толике новце, изгубити много драгоцене време, а уз то активно суделовати и марљиво радити у вршењу задатка свих тих разних органа — то се апсолутно не може очекивати ни тражити ни од најодушевљеније присталице и највећег поборника свештеничког удружења. Не може се већ ни за то, јер један свештеник није тако слободан, да би — поред својих свештеничко-званичних дужности — толико времена могао жртвовати делима свештеничког удружења.

Но с друге стране не стоји ни то, као

да ће свештеничко удружење веће успехе постизавати, ако се главне скупштине удружења чешће буду држале. Пред скупштину треба да долазе само готове ствари, формулисани, разрађени и добро мотивисани предлози и представке. Све што се пред скупштину изнесе, треба најпре да прође кроз реторту протопресвитератских и епархијских зборова, а од скупштине треба да добије само санкцију, те да се истакне као одлука, обавезна за све чланове свештеничког удружења. Имајући то у виду, тешко би се могло извести, да се неко питање од свих позваних органа свештеничког удружења у току једне године, као што треба расправити може. Јер у погледу деловања и радње свештеничког удружења ми у првом реду највећу наду полагамо на протопресвитератске зборове, те по томе свако потакнуто важније питање треба најпре да се у тим протопресвитератским зборовима расправи. Узимајући пак у обзир, да се у смислу предложенога нацрта протопресвитератски зборови имају држати приликом свештеничке исповести, која се обично држи месеца априла, маја или јунија — док протопресвитератски зборови своје предлоге формулишу и разраде, те ил у одређеној форми поднесу епархијском одбору, док епархијски одбор проучи те предлоге појединих протопресв. зборова, те сазове епархијски збор, да и он те предлоге проучи и да их поднесе главној скупштини свештеничког удружења — дотле ће прохујати већ и месец август, када се има држати главна скупштина удружења. Па пита да ради главна скупштина, ако од њих органа свештеничког удружења није добила разрађене предлоге и готове ствари!? На што журити да се у току од 2—3 месеца дана једне исте године држе и протопресвитератски и епархијски зборови и главна скупштина — кад је свакоме томе телу нужно бар 2—3 месеца дана да, као што треба, спреми предмете за дневни ред својих седница!

Када се пак скупштина свештеничког удружења сваке друге године буде држала, онда ће и протопресвитератски и епархијски зборови имати са свим доста времена, да разраде оне предмете, које им треба

надлежном органу свештеничког удружења поднети. Да ли ће се пак главне скупштине свешт. удружења држати у месецу августу или мају, та је ствар прилично релевантна. Главно је, да се скупштине свешт. удружења држе онда, када свештенство није преокупирано нити званичним нити и домаћим својим дужностима — а да ли је за држање тих скупштина згоднији месец август од маја, или обратно мај од августа — то ће имати да рени прва свештеничка скупштина.

Чланак 15. предложенога нацрта гласи: „да се скупштина може конститујисати и правоваљане закључке доносити, морају бити присутни, осим чланова главног одбора, најмање још 30 редовних чланова“. Некоји свештенички зборови нађоше да су речи „осим чланова главног одбора“ нејасне, јер се ту не зна: да ли треба у скупштини да присуствују без изузетка баш сви чланови главног одбора, или је доста, да у скупштини буде најмање $\frac{1}{2}$ чланова главног одбора, дакле толико, колико је нужно и за сам главни одбор, да може у својим одборским седницама правоваљане закључке доносити. Нема сумње, е би крајње непрактично било захтевати, да у скупштини морају бити присутни сви чланови главног одбора, јер ако би се то захтевало, онда би се, због недоласка овога или онога одборског члана, држање скупштине са свим отешчало, па можда и онемогућило. За то је и донесен предлог за одлуку: да је за скупштину довољно, ако су на њој присутни најмање $\frac{1}{2}$ чланова главног одбора.

Некојима се чини, е је мало, што се за скупштину тражи само 30 редовних чланова, па да се може конститујисати и правоваљане закључке доносити, те с обзиром на велики број редовних чланова и на достојанство самих скупштина предлажу, да се број тај повиси на 60 или бар на 50. Некоји се зборови опет задовољају и са 30 чланова, али истичу као захтев, да од тих 30 чланова има бити бар $\frac{1}{3}$ (10) чланова протопресвитератских заступника.

Што се тиче броја скупштинара, којих се присутност безусловно захтева, да се

скупштина може конститујисати и правоваљане закључке доносити — ми мислимо, да би се у интересу достојанства свештеничких скупштина тај број без икакве зебње могао подићи на 50. Велимо „без икакве зебње“ с тога, јер смо тврдо у сред душе уверени, да ће свештеничке скупштине вазда имати толико привлачне снаге, да ће се — без сумње — на сваку скупштину стећи не само 50, већ свагда најмање бар 100 редовних чланова.

У погледу пак онога предлога (новосадскога збора) да се скупштина тек онда може конститујисати и правоваљане закључке доносити, ако су од 30 у скупштини присутних чланова бар 10 чланова такви, које су поједини протопресвитерати као своје заступнике на скупштину изаслали — имамо толико приметити, да „одбор за припремну радњу око остварења свештеничког удружења“ састављајући познати нацрт правила није смео да од скупштине свештеничког удружења створи неки свештенички парламент, у који ће поједини протопресвитерати сваке друге године своје заступнике слати, да на скупштини заступају дотични протопресвитерат — већ је узео, да на скупштину долазе и на њој једнака права уживају сви на скупштини присутни редовни чланови свештеничког удружења. Ми мислимо, е не би ни ваљало да се од скупштине свештеничког удружења ствара неки парламент, те да, на основу репрезентативне системе, поједини протопресвитерати шаљу на скупштину своје заступнике. Изашиљање заступника од стране појединих протопресвитерата десило се сада, само за први мах, тога ради, да би се с једне стране за сваки случај осигурало држање прве свештеничке скупштине, која има удружење да оствари — а с друге стране с тога, да се остварење општег свештеничког удружења и његова организација спроведе по могућству општим саутицајем свега нашега свештенства. У будуће пак када свештеничко удружење у живот ступи и своју организацију добије, на скупштине свештеничког удружења — ако се предложени нацрт у главном усвоји — неће се изашиљати нарочити протопресвитератски заступ-

ници, него ће скупштину сачињавати сви редовни чланови, који на исту из свога сопственог побуђења дођу.

Према томе на основу предложенога нацрта, не може бити ни говора о изашиљању протопресвитерастских заступника на главне свештеничке скупштине, те је тако поменути предлог новосадског збора са свим беспредметан. —

Чл. 20. 21. и 22. говоре о одношају између свештеничког удружења и највише наше црквене власти, т. ј. св. Архијерејског Синода и свагдашњег Митрополита-Патријарха, или његовог местозаступника. Речи и изрази за регулисање и одређење овога одношаја диктоване су потребом, пажњом и разлoзима респектовања и поштовања највише црквене власти, која има права да врши врховни надзор над свештеничким удружењем — и нама је баш мило да су ови чланци од свих свештеничких зборова (осим једнога киринско-глинског) по предложеном нацрту без икакве измене усвојени. То нам је тим милије, јер смо потпуно уверени, да ће свештеничко удружење само тако моћи својој цели одговорати и истакнуте племените задатке своје са успехом решавати — ако му буде помагала и на руку ишла сама наша цркв. јерархија својим угледом, влашћу и упливом — а тој се моћној помоћи од стране јерархије удружено свештенство тек онда може надати, ако се према јерархији буде односило с поверењем и искреном оданошћу, те респектујући епископални карактер наше православне цркве

буде у епископима својима гледало своје добре очеве, прве сатруднике и природне вође у послу око решавања оних задатака, које је удружено свештенство себи за цел истакло.

Кад се зна, да према епископалном карактеру наше цркве и према установама, које данас у цркви постоје, удружено свештенство као такво не може имати ни у самим својим свештеничко-сталеничким стварима законодавне ни егзекутивне, већ само информативне моћи и иницијативна права, кад се зна, да ће се одлуке и закључци свештеничког удружења, донесени у цели постизавања племенитих својих задатака тек тако моћи оживотворити и спровести, ако се за њихову спроведбу и оживотворење заузме сам Епископат, уз употребу своје власти, положаја и ауторитета — онда је не само опортунo, већ и рационално, мудро и целисходно, што се и нацртом правила и одлукама готово свих свештеничких зборова преосв. Епископату нашем у погледу свештеничког удружења хоће да осигурају такoва надзорна права, е нема никакве опасности, да ће се свештеничко удружење изврћи у т. з. „пресвитеријанство“, које је противно епископалном карактеру наше цркве. С друге стране само удружено свештенство — при том надзору и помоћи од стране епископата, моћи ће у границама свога делокруга не само са свим слободно кретати се, већ и постигавати такoве успехе, који ће потпуно одговорати истакнутој цели свештеничког удружења.

(Свршиће се.)

О ВАСКРСЕЊУ МРТВИХ И ВЕЧНОМ ЖИВОТУ.

(Поводом чланка преч. г. К. Стапића „Једно питање са одговором.“ — „Глас Истине“ 1884. бр. 13. — 17.)

(Наставак.)

„Јер знаш, да добро не живи у мени, то јест у тијелу мојему. Јер хтјети имам у себи, али учинити добро не налазим. Јер добро што хоћу не чиним него зло што не ћу оно чиним, а кад чиним оно, што

не ћу, већ ја то не чиним, него гријех који живи у мени. Налазим дакле закон, кад хоћу добро да чиним, да ме па зло нагони. Јер имам радост у закону Божијему по унутрашњему човјеку; али видим

други закон у удима својима, који се супроти закону ума мојега и заробљава ме законом грјеховнијем, који је у удима мојима.“ (Рим. 7, 18.—23.)

Дакле: „добро не живи у тијелу,“ него човек има „радост у закону Божијему по унутрашњему човјеку“ т. ј. по духу; а „у удима“ човечијим, т. ј. у телу живи „закон грјеховни.“

Дух човечији — по природи и извору своме — не би учинио никад рђава дела; а што ипак чини, бива за то, што га на то наводи тело: „ако ли те рука твоја или нога твоја саблажњава, одсеци је и баци од себе; и ако те око твоје саблажњава, извади га и баци од себе.“ (Мат. 18., 8.—9.)

Дакле: извор греху и злу је тело човечије; а виновник греха, учињеног од стране човечијег духа, јесте тело његово.

Пре него што приступимо расматрању вечне наплате и награде човечије, да видимо прво, како обична људска правда, односно правосуђе поступа при суђењу људима за учињене прекршаје.

Људско правосуђе код неког злочина разликује две врсте криваца: једне, који су дело, односно недело учинили, извршили; друге, који су учињено недело проузрочили, који су на извршење неког забрањеног дела друге навели па можда и приморали.

Па шта видимо? Људска правда казни и једне и друге: прве за то, што су недело учинили и извршили, и што се нису наговарању или присиљавању других довољно и са свом силом противили и опирали; друге пак казни због тога, што су они прави виновници злу и неделу, јер да није било њих, односно њиховог наговарања и присиљавања не би неко недело ни извршено било. Људско правосуђе казни дакле и виновника и само оруђе, извршиоца недела.

Па кад је тако код обичне људске правде: зар да не буде, и зар не ће бити тако исто и код више, небеске правде, Божијег правосуђа? Зар Бог — као најправеднији судија — не ће казнити и виновника и наводника на грех — тело, као и саучесника у греху — дух?

Па још треба знати, да је тело не само виновник и наводник, него по највише и

само оруђе греха; дух је пак греху у толико крив, у колико је — од тела заведен — у греху суделовао, или што се није довољно опирао или што је у борби са телом подлегао: „јер не чиним оно што хоћу, него на што мрзим, оно чиним.“

За грехе почињене заједно са телом — по учењу г. Станића — патио би у другом животу, био би кажњен само дух. Грешећи заједно са духом у овом земном животу, тело би се смрћу својом ослободило и оно мало привремених мука, што их је — можда — у овом животу, као казан за почињене грехе сносити морало; дочим би дух, тек по разлучењу од тела отишао на вечне муке, а за грехе учињене већим делом, а можда и искључиво усљед „саблазни“ од стране тела. А може да буде и бива, да тело у овом животу, поред свију грехова својих — и не буде кажњено, не подноси никакву муку, шта више благује, ужива; док међу тим дух пати и овде на земљи, а тамо на оном другом свету сноси муке и то вечите.

Па је ли то правда? Је ли то правда?

Но узмимо и овако: тело је усљед савета и одвраћања од стране духа, клонило се и бегало од греха, па и добро чинило.

Какву је љуту и тешку борбу имало у том случају тело да издржи са самим собом; колико је сласти себи ускратило, колико уживања себи одузело! Или је зар то лако: „ископати себи око“: одвратити поглед свој од предмета, који нам је мио, али забрањен н. пр. од жене ближњега свога? Или зар то није тешко „одсећи себи руку“: тргнути и повући руку своју, да не узме туђе? Или зар то није мучно „одсећи себи ногу“: задржати и спутати ногу своју, да не оде и не стане на земљиште порока и греха?

Па зар за сав тај племенити труд и напор, за то срчано самосавлађивање, за све то липавање сласти и уживања, да тело — у другом свету — не добије никакве, ама баш никакве награде? Зар да му је награда за све то — оно мало привремене радости и уживања, што га је — можда — у животу земаљском уживало; или су му зар награда за тај тешки и велики

„подвиг“ — оне беде и невоље, које је за живота сносило?

Је ли то правда и правда? Запитајмо баш и сам разум наш!

А како учи прав. црква о вечној награди и наплати?

Прав. црква учи, да је наплата и награда, коју дух добија и ужива одмах после разлучења од тела само привремена и делимична; потпуну и вечну награду и наплату добиће пак дух са телом заједно, тек после „пошљедњег суда.“ Та пак привремена и делимична награда и наплата духа састоји се: у предосећању оне радости и оног уживања, које га очекује заједно са телом; или за грешнике у предосећању оних мука, које их чекају. За доказ тога служе нам и опет речи св. Григорија богослова, речене у „слову“ његовом на погребу брата Кесарија: „Ја вјерујем ријечима мудријех, да свака добра и богољубива душа, кад се растави од тијела, с којим је била сједињена, одмах предосјећа и посматра добро, које је очекује . . . слади се дивним неким задовољством, усхићава се и радосно хити к Господу својему, пошто је одбјегла из овога живота као из тешке тамнице, и отресла се окова, у које је била спутана, тежином којих је ум притиснут.“ („П. И.“ питање 61. стр. 175.) О овоме ће бити речи и мало ниже.

Ово и овако учење прав. цркве у толико је јасније, разумљивије и појмљивије, у колико ми такову исту, чисто духовну радост имамо и налазимо овде на земљи, а која предходи некој вишој: духовно-телесној радости. Очекује нас у животу какав за нас весео и радостан дан; узмемо нешто обично н. пр. сватови нашег пријатеља или пријатељице. Па шта видимо? Сватови ће бити н. пр. после 2—3 недеље дана, али смо ми већ пуни среће и радости, ми већ уживамо, наравно — само духовно. А за што? За то, што већ у напред некако осећамо и гледамо оно и телесно и духовно уживање, које нас у сватовима чека. Но није тако само са радошћу, него је исто тако и са жалошћу, болом, страхом и др. н. пр. ми замислимо и представимо себи, да смо смрћу изгу-

били кога од наших најмилијих и најрођенијих, и то нас тако ожалости, да чак и сузе лијемо; замислимо, да смо се опасно посекали или ранили, и језа нас прође; треба да издржимо неку операцију на телу, и нас спонадне такав страх од бола, кога ћемо имати да издржимо, да дрхћемо и т. д.

„Пошто стварном телу у духовном животу нема места“ — каже г. Станић. То исто кажемо и ми, односно тако исто учи и прав црква.

Но да ли осим „стварнога“ нема још и каквог другог тела?

То ћемо још ниже видети.

Ја сам већ напред у кратко навео, шта разуме г. К. Станић под „општим васкрсенијем мртвих“; сад ћу то учење навести цело и потпуно, онако, како га је г. Станић изрекао; те ћу коју и на то учење приметити.

„Па како толкујемо опште васкрсеније? Ово друго рођење нашег духа из тела значи наше васкрсеније из мртвих; јер док живимо на овом свету, ми смо мртви по телу, и живимо у телу као у гробу, и устајемо из тела као из гроба у духовни живот.“

„Таково и у том смислу васкрсеније сваког појединог значи опште васкрсеније свију људи, не само оних у прошлости и садашњости, први и други пут рођених, но и оних васколиких, који ће се од сад у будућим вековима рађати, па пошто је и прво и друго рођење сваком човеку опште, то се ускрснуће сваког духа из свог тела, као из гроба, и назвало општим васкрсенијем.“

Дакле је „опште васкрсеније“: „ускрснуће сваког духа из свог тела, као из гроба“; другим речима то: да ће сваки дух тело своје напустити, оставити; или још краће: смрт сваког тела, односно човека, јер је смрт — као „друго рођење“ — „опште“ свима људима.

Како људи не умиру сви у један пут, уједно исто време; како дух једнога тела ускршава овог дана и часа, а дух опет другог тела, другог дана и часа: то се по себи разуме, да у учењу г. Станића о „општем васкрсенију“ не може бити ни спомена ни го-

вора о једном дану и часу, кад ће бити опште васкрсење мртвих, када ће мртви васкрснути.

По учењу прав. цркве под општим васкрсењем мртвих разуме се то: да ће мртви — свију времена и векова — васкрснути једног дана и једног часа. А Христос каже, да је тај дан и час непознат: „А о дану томе и о часу нико не зна, ни анђели небески, до отац мој сáм.“ (Мат. 24., 36.) А да ће једнога дана и часа васкрснути мртви, свију времена и векова, имамо и опет јасан доказ у св. писму. Св. ап. Павле говори у четвртој глави прве своје посланице к Солуњанима о „доласку Господњем“, каже у ст. 16-ом,

(Наставиће се.)

СВЕТИ ЈОВАН ЗЛАТОУСТ, КАО ПРОПОВЕДНИК.

(Наставак.)

Проповијед Златоустова је мудра и појмљива простому народу, јер увијек дјелује на слушаоца изображавањем онога, што му је обично пред очима и што је неразлучно са свагдашњим догађајем његова живота. Обраћајући своју пажњу на све, што је могло узнемирити или растројити Антиохијце, он је био опћи руковођа у градским пословима и у исто вријеме учитељ и утјешитељ душе сваког који вјерује. Отуда се развило говорништво особите врсте, које не могу да схвате ни сами знаменити проповједници каснијих времена. Бесједе антиохијског проповједника немају вјештачког метода и логичне грађе; оне не иду за тим, да у правилном поретку и строгој досљедности најмањих подраздјељења потпуно докажу моралну или догматичку истину. Не, чувство хришћанског говорника Грчке и Азије неће да ограничи себе тим условима. Његова се ријеч слободно креће; њему би тешко било покорити ју спорој дијалектици; он више него што треба живо вјерује, да би се морао хватати доказа; он неизмерно ватрено љуби Бога и Цркву, а да би тако ограничено мислио. Он је, још сав проникнут ватреном љубављу првих хришћана и као да је обу-

да ће „сам Господ са заповијешћу, с гласом аранђеловијем и с трубом Божијом сићи с неба; и мртви у Христу васкрснуће најприје.“ Дакле: „мртви“ — наравно сви, свију времена и векова, а не само њих стотина или хиљада, или мртви само једнога века, извесног времена — васкрснуће онога дана и часа, кад „Господ сиће с неба.“

Но по учењу г. Станића није тако и не може бити тако. Али се томе није ни чудити. Имајући погрешно мњење и суд о васкрсењу појединаца, по себи је јасно, да није могао доћи до ваљаног и правилног закључка о општем васкрсењу мртвих.

зет њиховим сјајем, живећи у таквој близини свете колибице хришћанства и у граду, где је оно први пут добило свој назив. Та из Антиохије био је и онај слаткорјечиви „страстотерпац“, који је, у првом вијеку, дошао у Рим, да се преда лавовима циркуса и да радосно прими од њих мучење.*) Његови остатци повраћени су били за вријеме Златоуста у његов родни град и са славом пронесени кроз гомиле хришћана, који им изађоше у сусрет по цијелом бријегу мале Азије. Зар то славље није васкрснуло Антиохијцима недавни велики вијек хришћанске цркве и зар није оживило у њима сав жар пламене љубави?

Најпослије, близу саме Антиохије, и на догледу свештених гора, које родише бранитеље народу, у храму и лугу Дафне, побијеђено незнабоштво скриваше срамне остатке старинског призора и свог трулежа, као ради тога само, да својим противним положајем покаже још у већој свјетлости чистоћу и свијетлост новог учења. Чудеса, која се догодише код моштију сахрањенога овдје свештенумученика Вавиле, епископа антиохијског, послужиле новој слави хришћанске вјере, а св. Златоусту

*) Св. Игњатије — Богоносац, Епископ Антиохијски.

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

дадоше предмет за две дивне његове проповиједи.

Код Златоуста има више чувства, него хладнога расуђивања, више слика, него доказа; он дира, он усхићује, он доводи до сажаћења душе, које су проникнуте убјеђењем због земљетреса, који постиже азијске градове, да се продужују чудеса првога вијека. Код такве живе вјере, проповједнику није потребно доказивати догмате; већ он хвали врлину и поштрава да се она врши. Ево зашто је он тако једноставан, тако доступан, тако важан, тако појмљив својим слушаоцима. Он говори с њима о свему, што их занима; сад их хвали за побожну пажњу и за сузе, које су за њега драгоценије од њихова тапшања; сад тужи због њихове хладноће, због њиховог честог отсуства, због расијаности, као посљедице позоришта. Он их брижљиво прати и ван цркве; он зна напријед, да ни ријечи његове, ни њихово пређашње кајање неће их сачувати од падења; е тога их подржава, призива често к себи, као да су опет починили преступак. Није могуће представити себи оне силе и занимљивости те ганутљиве бесједе крјепке душе са тако многим душама слабим, непостојаним, које се страстима, предрасудама и навикама трзају испод власти својих најбољих убјеђења и из руке њиховог духовног вође. И све то као да се чује с народне трибине и као да се чује на исповједи; ту је и форум и храм, — ту је сједињено све, што је најузвишеније у ријечима ораторским и најдубље и убједљиво у тајном вођи савјести и срдаца.

Љепота тих откривења своје врсте, потанкости о обичајима, повјерљиви одношаји између проповједника и његове пастве, а у исто вријеме појетички и дивни преокрети ријечи, које дају цијену свему, које све облагорођују, — све се то може видети у дјелима Златоустовим.

Златоуст је морао често да сузбија навалу узбуђења, које је произвела изванредна ријеч његова код оних древних азијских Грка, који су до крајности осјетљиви у хармонији и сликама уображења. Његова смјерност увриједила се до крајности том околности, тим више, што од тога не

бијаше никакве користи за вјеру. „Шта ми користе ваше похвале, говораше он, кад ја не видим вашег успјеха у добродјетељи? И како бих се ја могао огорчити вашим ћутањем, кад бих примјетио успјехе ваше у побожности! Слава проповједникова не састоји се у тапшању слушалаца, већ у љубави њиховој к добру, не у буци, која ишчезава истодобно са звуцима гласа, већ у расположењу душевном, које остаје за увијек. Ваши усхићени усклици могу учинити проповједника знаменитим овдје, на земљи; но, пред судом Спаситељевим била би за вашег учитеља поправка ваших обичаја не мала похвала.“

Међу тим тај проповједник, који је био код свог народа предметом чуђења, видио је каткад пред собом врло мали број слушалаца; у свечаним приликама сабираху се они безбројно у храм, а у радне дане остављаху храм празним и заборављаху на ријеч божју, кад се разлијегала не усред великољепја какве год свечаности. Треба знати, да зло није било незнатно, или да је Златоуст у својој ревности био непотребан с тога, што су се његови укори понављали не један пут; он је с највећим жаром и при том пецкајући и разноврсно побијао оне, који су оправдавали своје отсуство из храма или недостатком времена, или због опћих интереса, или властитим пословима, или, особито љети, несношљивом врућином, коју су лакше сносили по трговима и јавним скуповима, а која само у цркви постаје несношљивом.

Ево шта је говорио он тим слабим хришћанима, тима неразборитим Грцима: „Погледајте борце олимпијских игара: у по подне стоје они као мједни кипови у сред сцене, као у сред ражарене пећи, и излажу своје голо тијело врелим сунчаним зрацима. Они трпе врућину, глад и жеђ, само да оките своју измучену главу неколицином лаврових листова! . . . Вама је — обећан не лавров вијенац, већ вијенац правде за побожно слушање; а ми вас не задржавамо до подне, већ, прије него што наступи дневна припека, штедећи вашу лијеност, отпуштамо вас, док је зрак још свјеж и док није усијан потоком сунчаних зрака. Па не допуштамо ни да свјетлост

Јутрењег сунца подносите откривене главе, већ вас уводимо под ове високе сводове, гдје има више чистог и слободног ваздуха, и, красотом тога крова и многим бригом нашом за вас, настојимо да вам олакшамо слушање наших бесједа. Па не будимо слабији од наше дјечице, коју шаћемо у школу; они не смију, прије подне, враћати се кући, и премда су били не давно још на мајчиним прсима,

нити им се навршила потпуно четврта година, они већ показују снагу у својим њежним удовима. И не обзирући се на врућину и жеђ, они се забављају и труде до подне, сједећи на школским клупама. Угледајмо се макар на дјечије стрпљење, — ми, одрасли и мужевни; јер, ако ми нисмо у стању слушати само поуку у добродетели, то може ли се надати да ћемо за њу тршити и бранити ју?“

(Наставиће се.)

О НАЗАРЕНИМА.

Пријатељско писмо Душана Петровића, пароха надаљског.

(Наставак.)

У сваком месту обично има по која кућа Цигана, који су оставили свој чергашки живот, начинили мало кућице и може бити купили који ланчић земље те тако животаре. И у Надаљу имаде неколико кућа таквих. Један од отих одметнуо се у Назарене; баш кућни старешина. Ишао је две три године дана. Напослетку пре-стаде.

— „Шта је Совро, зар ниси више Назарен?“ запитам га.

— „Нисам господине.“

— „А што?“

— „Та како да Вам кажем, господине, није то друштво за мене.“

— „Како?“

— „Ето како, гледам ја ономад, у скупштини кад оно бесмо, око себе, али у једног познаје се место, где му је била кадгод глава разбијена, другом полак увета фали; трећег опет одавна познајем како је некад врачао онима што им коње, волове или друго што покрадоше; четврти злостављао свога рођенога оца и матер. Па мислим, Боже, хоћу ли наћи којег без мәне, али једва наћох двоје троје, за које не знадох ништа рећи. А ко ће их знати напослетку, — помислим у себи, — може бити да су то још какви тежи грешници, него ови ровашени? Па шта ћу ја онда у том друштву; ја нисам никога упалио, никога покрао, никог убио — нећеш више, Совро. И од то доба, господине, не идем више никада. Оно истина нисам узалуд ишао, ето знам сада готово свето писмо на памет. Нисам знао, да је Исус Христос био Чивут

а Мати Божја к'о девојка родила дете, и много што шта, како треба да живимо. И што год се чита тамо, лепо је и праведно — али се ни тамо не твори. А свето писмо вели „да је вера без дела мртва.“ Па што да идем тамо да варамам и себе и Бога и људе.“

И Циганин не иде више тамо, али — не иде више ни у цркву. У кућу му одлазим, — свetim водицу, крстим, венчавам и сарањујем, али он се увек уклони кад зна да ћу доћи да свetim водицу. А за што? . . . Неће крст да делива; вели: „то су вешала.“

Имадем у парохији својој једнога, који је био од првих, који примише назаренску веру. Пошто не имаћаху тада у месту своју богомољу, одлазио је два пута недељно у Чуруг, т. ј. недељом и четвртком, па ма какво време било. Данас, и он и жена доста редовно нашу св. цркву похађају.

Имадем једнога, а и двојицу зидара по занату, који такођер беху основатељи и први проповедници назаренства, — а данас, ено можеш их видети готово сваки дан где се ваљају обично пијани трештени у блату. Један од отих за време Границе поднео је више батина пред сеоском кућом на дерешу, — него што је хлеба појео.

Други опет ишао је у назаренску зборницу пуних шеснаест година, али у последње време одао се по ново пијанству — отпао је од њихове вере, те га искључише из заједнице, и сада, нит је православан нити је Назарен. Жена и деца иду у Назарене, а он не иде, али на цркву

мрзи као потурчењак. Неки од њих, који већ од почетка иду у назаренске скупове, примили веру, постали уважени чланови, као свештеници, ђакони, владике и т. д. а данас су тога сана лишени, али одлазе још тамо, док се у датом року времена не поправе.

Парохијал и друге вереке приносе нерадо плаћају, — али морају. Обично се изговарају, да им не треба свештеник, те није право ни да га плаћају.

На питање твоје, да ли прелазе сиромаси или богати, врло је тешко одговорити, јер имаде међу онима који су прешли и богатих и сиротих. Али, што је обично у сваком друштву, богаташ гледа да оћи са себи равним, а сиромас се снбива и тражи друштво себи равно. Тако је дакле и међу њима и ако добро знају да је Христос Спаситељ једнакоет проповедао.

У погледу вредноће не опажа се никаква разлика између наших људи и њихових. Да постане човек од љењег — вредан, то не зависи толико од вере и начела, нити је по моме мишљењу кадра вера од крајње љењштине створити вредног, трудољубивог човека. Ако је он до 30. или рецимо 40. године био љењштина, остаје он такав и на даље, јер „што дикла навикла.“

У мога суседа имаде слуга Назарен већ неколико година, али је од скоро дошао у Надаљ. Њењштина је да му пара нема. Погодио се да га господар пушта и у скупштину недељом, а четвртком само онда, када нема посла. Али он је први тамо и недељом и четвртком редовно, само да се од посла извуче. Иначе по цео дан чмава. Вели, да је имао у своје младо време прилично имање, те је све са свога нехата и немара испродавао — и ето сада је туђ слуга.

Имадем једнога парохијанина, који имаде два сина, али обојица су до зла бога рђави, особито млађи И. Елем тај остаде војник, те „рукује.“ После кратког времена чује отац и мати, да је њихов И. полудио. Оду тамо, али И. луд, шкрипи зубима на своје родитеље. Они се врате кући. После неког времена донеше И. кући на колима. Кочијаш и пратиоци му беху страни, те питају И. које је кућа његових родитеља? Али И. ћути. Два пута су пролазили поред куће, али И. ништа не казује. Док напоследку нису сељани познали И. и упутили пратиоце куд треба. Кад прошло два три дана — али И. се опаметио. Дакле залудио све тамо у солдачини, дошао кући, пије, туче се и сва зла чини. Провоштио је

неколико пута оца, матер и жену, док се нису сви разбегли. Остао И. сам у кући. Зове жену, — пеће да дође; отац и мати и они не смеју. Е кад је тако, он ће у скупштину; онда ће му сви веровати да се смирио. Ишао је неко време, док му отац и мати нису дошли натраг. Па онда је оставио скупштину и отишао у биртију, где је скоро заклао човека.

Неки човек учинио је овде у Надаљу врло грозно дело, наиме свога рођеног шогора везао је за точак од кола те је терао коње у највећем трку, док му шогор у највећим мукама није скончао. Човек тај робио је неких 7—8 година за то своје недело. Догађај тај догодио се одавно, пре једно тридесет година. Грешника је савест мучила, те је пре пет или шест година прешао у Назарене, да одкаје грехе. За собом је повукао и жену, снаху и два сина.

Питаш ме: да ли су „поштени“ или су притворни, да се само пред светом праве поштенима и побожнима а иза леђа чине безакоња?

Онај који никада са њима није општио, кад први пут стане с њима у разговор о верским стварима, мислио би: „та ово су прави светитељи.“ Али, који се од дужег времена с њима бави, увидеће ласно њихово притворство и фариесејство, њихов спекулативни и чивутски дух. Обично се сви једним те истим фразама служе, када их у лажи ухватиш. Обично се хвастају са својим делима, добротинствима, праведношћу и поштењем. А када упреш претом на једног или другог члана њиховог, који је скроз и скроз неваљао, е онда обично веле: „Па немој ти гледати на њега, ти читај свето писмо па се по њему владај, а сваки ће за себе одговарати.“

Лукавство своје најбоље откривају при трговању, било са нашим, било са својим људима. Они обично веле: „да није грех окатог преварати.“

За доказ моје тврдње навешћу ти који пример.

1.) Овога пролећа издавао одбор тителски ритове шајкашких села под закуп на годину дана по парцелама од 4—5 кат. јутара. Овдашњи Назарен Н. В. купи једну парцелу од 4 ланца по 12 фор. ланац. Пошто му је кроз недељу дана полила вода та четир ланца, није могао ни плугом ударити, а камоли засејати земљу. Понуди ју другом неком Назарену да ју прода, али ништа не говори да је земљу вода полила. „Та знаш, брате, ја сам дао за њу 18 фор. по ланцу, право је, да имадем хасну какву; мислим

да вреди 22 фор по ланцу.“ Купац знајући да је земље у риту било ове године и по 35 фор. ланац, пристане те исплати Н. захтевану своту. Али како се превари љуто, када је отишао био да образди — вода све полила. Дође Н-у кући и заиште свој новац натраг. Али Н. „ни лук јео ни на лук мирисао.“ „Ти имаш очи, па био гледати шта купујеш, — вели — ни ја не знадох, да је вода полила.“ И тако Н. не само да није штетовао, него је приличну суму извукао — од кукавног човека, коме ће — што вели Н. — Бог на оном свету то све наплатити.

2.) Два Назарена Г. М. и М. И. косили трску на гату (бара под Надаљом). При подели треске, Г. ће чешће довикнути М.: „Само право, чика М., од правде човек живи, правда човека држи!“ Кад дође вече, М. одлази кући да ноћива, — а Г. остаје на гатској чарди ноћу, па свако вече по 20 снопова треске од чика М-ве гомиле носи бирташу на чарди за ракију. Види М. да треске сваки дан све више нестаје, а у бирташа све већа гомила. Каже он Г. да сумња у његово поштење: „Е па шта ћеш, чика-М., не може човек баш у свакој прилици поштен бити, већ како кад прилика донесе.“

3.) Кад сам послат амо на администрацију, одседнем код једнога ратара за који дан, док ми се жена са стварима не досели. Седали смо у соби, а могло је бити тако око $\frac{1}{2}$ 6 часова у вече; свеће нисмо палили те је приличан мрак

био у соби домаћиновој. Кад наједаред упаде неки дугајлија у собу: „Бар вече! — Јел' ту баца?“

— „Бог дао, ту сам. Које добро Штево.“

— „Па ја бих Вас молио малко напоље да изађете, имао бих с вама неколико речи.“

— „Та мани, зима је на пољу, него говори што си дошао.“

— „Та, овај, знаш донео сам Вашу спону“ (што се коњи сапињу кад пасу).

— „Какву спону, од куд у тебе моја спона?“

— „Та знате, пре две године, кад су Ваши коњи пасли на јарошу, а ја одрешно па одн'о кући, па ево донео сам је сада.“

— „Па што ниси бар нову купио, ето та је већ сва искидана и иструла.“

— „Та ја к'о велим, ово је баш Ваша, а Ви опростите.“

— „Кад ми доведеш онога вранца, што си извео из штале, ја ћу ти онда опростити и за спону и за вранца“.

— „Е ал вранац је већ одавно скап'о.“

— „Па добро, наплати ми у новцу; ти знаш шта је вредно. Камату не тражим, нека ти је просто!“

— „Е није право, баца, да ми нећете да опростите; Бог ће Вас казнити на оном свету. — Збогом!“

(Свршиће се.)

ЛИСТАК.

БЕЛЕШКЕ.

— („Српска општина у Бечу.“) У загребачком „Србобрану“ саопштио је ово дана неки г. Ј. П. Ј. под горњим насловом разговор свој, што га имаде с једним бечким пријатељем Србином о српској општини у Бечу, односно о цркви и школи њеној, које основаше и подигоше родо-и верољубиви Срби Бечлије, — разговор о том, под коју црквену власт има потпасти та нова српска православна црквена општина, и кога би православног архијереја имао будући српски свештеник бечки у цркви спомињати. — Пријатељ бечки одговорив је, да ће

речена општина потпасти под православног митрополита буковинског, а г. Ј. П. Ј. поправио га је, рекавши, да она има бити подручна српском патријарху у Карловцима, са разлога, што је патријарх највиша поглавица црквена у монархији овој, по што црква наша у монархији нашој потпада престолном граду царевине аустријске.

Пошто је г. Ј. П. Ј. умолио и позвао и друге, да кажу, ко од њих двојице — Србин Бечлија или он — има у том право, велимо, да је пријатељ бечки на дано питање добро одговорио, а г. Ј. П. Ј. није имао право; онај за своје тврђење није навео разлога, јер га ваљда

није навести знао, а тај разлог са две-три речи навешћемо ми; дочим је г. Ј. П. Ј. за тврђење опет своје разлог навео, али разлог тај не стоји, и да је тако, рећи ћемо са 2—3 речи овде ми.

Српски православни патријарх није највиша поглавица српске цркве у аустро-угарској монархији, већ је он такав у другој половини те исте монархије, у Угарској и с њом под једном светостеванском круном стојећој Хрватској и Славонији. — Тако је то постало после године 1867, кад је створен политички дуализам у пређашњој држави хабсбурговској.

Српски православни народ у Далмацији према реченој политичкој подели потпао је са своја два епископа у црквеном погледу под православног митрополита буковинског, који је, узгред буди речено, у дијецези својој буковинској једини, дакле без суфрагана-епископа тамо, већ са таковима у Далмацији. — Да једна обласна црква пак једном престолном (царском или краљевском) граду потпадати може у опште, а овопределна српска црква царском престолном граду Бечу — то ми просто не разумемо.

Услед реченога је и православна грчка црква у Бечу, која је пређе подручна била Карловцима, потпала митрополији буковинској односно архиепископу-митрополиту у Черновцима, и свештеник те цркве спомиње у ектенијама, и где треба, архиепископа-митрополита у Черновцима, као свога дијецезана.

Према томе и нова српска црква односно општина у Бечу мора подручна бити православној митрополији буковинској (а не митрополиту буковинском, као дијецезану, и у том се исправља одговор Бечлије, ако је тако мислио) т. ј. ући у њен опсег у ширем смислу, дочим ће морати ући у каталог цркава и општина једне — наравно ближе — од двеју српских православних дијецеза далматинских, те ће се онда сви њени послови саображавати односним установама, које важе у дотичној дијецези у Далмацији.

Што се тиче српске цркве и општине у Трсту, чега се г. Ј. П. Ј. у реченом листу дотакло, и њене подручности у новије доба и данас, као и свега другог, што се на цркву и општину ту односи, исто тако дотично и Мишколца, остављамо другима, да о томе пишу, а можда ћемо и сами даном приликом коју опширније проговорити; а сада ипак не можемо, а да не приметимо, да би једном требало и богатице неке у законите границе црквеног живота

упутити, не допуштајући им, да намиривање потреба душе своје сматрају за неку врсту луксуза и спорта, те им избити из главе неправилно мишљење, као да они за то, што су богати, не морају ни у каквој зависности од црквене власти бити.

Димоник.

— (Сједница епарх. консисторије горњо-карловачке) држана је 23. јула о. г., из које као главније саопштавамо ово: Умољена је висока влада, да даде исправити неку несугласицу гледе дана, од кога има јереј Д. К. примати награду за администрирање јураковачке парохије. — Цркв. општина требињска позвана је, да достави такеу за штампање стечаја на требињску парохију, који ће се одмах расписати. — Позвани су неки јереји за октобарску сједницу на стечајни испит. — Позван парох-прото петрињски, Р. К., да одговори на ово страни позив бр. 910. ех 1888. гледе родословља пок. Михаила Пајића, који је основао стипендијску закладу. — Кажњен је јереј М. О. ради непослушности. — Умољена је в. влада, да о земаљском трошку даде ћирилицом штампати и раздјељивати свештеницима, преко области, бланкете за изводе матрикуларне, које свештеници „уред ради“ морају областима издавати. — Опоменуто је свештенство, да преко окр. прота кореспондује са Консисторијом у свима случајевима, осим брачних диспенза и одвећ прешних ствари. — Неколико брачних ствари помакнуто за мало напредо.

Х.

— (Богат дар саборној цркви новосадској.) Овдашњи млади трговац Давид Ђурчић и жена му Олга даровали су саборној свето-Ђурђевској цркви новосадској четири барјака у вредности од преко 1000 фор. Барјаци су рађени у Русији и богато су украшени. Два су већа а два мања. Они су диван урес нашој саборној цркви. У недељу 9. (21.) августа о. г. освећени су ти барјаци, а чин освећења извршио је окружни прота новосадски Милан Ђирић. Црквени одбор изјавио је даривачима захвалност на лепом и богатом дару. Нека је слава и хвала честитим приложницима св. цркве Давиду Ђурчићу и супрузи му Олги, који овим племенитим даром засведочише своју велику љубав према св. вери и цркви православној! Дај Боже, да се и други на тај лепи пример угледају!

— (Књижевни одбор „Матице српске“) имао је 9. (21.) августа о. г. своју седницу, у којој је између осталог решено и ово: Одређена је награда од 40 фор. по штампаном табаку Јо.

вану Бошковићу за спис његов: „Писма о књижевности српској и хрватској“, који се почео штампати у 170. свесци „Летописа“. — На основу оцене Јована Грчића примљена је за „Летопис“ драма: „Јасмина и Ирена“ од Манојла Ђорђевића-Призренца и писцу је досуђена награда од 150 фор. — Према оцени Милана А. Јовановића одбијен је чланак непознатог писца: „Прадомовина Срба“. — На основу оцене Милана А. Јовановића и Јована Грчића примљен је за „Летопис“ чланак Драгутина Ј. Илића: „Праидеје културе и књижевности“ и писцу је одређена награда од 30 фор. по штампаном табаку. — На основу оцене Саве Петровића одбачен је чланак непознатог писца: „Муза Достојевског и муза Тургењева“, пошто то није оригиналан чланак, него превод с рускога. — У смислу оцене Јована Живановића вратиће се на допуну и исправак спис Дамјана Прерадовића: „Неколике речи, којих нема у Вукову речнику.“ — На основу оцене Саве Петровића примљена је за „Летопис“ књижевна расправа дра Стевана Павловића с натписом: „Сима Милутиновић Сарајлија“ и писцу је досуђена награда од 30 фор. по штампаном табаку. — Спис непознатог писца: „Преглед историје српске књижевности за одрасле Српскиње“ — издан је на оцену Стевану Лекићу. — Приповетка „Тијана“, од непознатог писца, која је стигла на расписану награду — издана је на оцену дру Милану Савићу и Сави Петровићу. — Чланак Ј. Миодраговића: „Тршић и Тронеша“ предан је на оцену Милану А. Јовановићу. — Упућени су одбору за издавање „Књига за народ“ из задужбине Петра Коњевића ови синси: 1.) „Разговори о празноверју и његовим последицама“ од непознатог писца. — и 2.) „Три напасти“ од Људевита Вуличевића. — Одлучено је, да се распишу стечајеве на празна стипендијска места из задужбина: Гавре Романовића, Павла Јовановића, Петра Костића, Симе Ђорђевића и Христофора Шифмана. — Најпосле су прегледане школске сведоцбе питомаца из разних стипендијских заклада под управом матичином, и решене су неке молбенице.

— („Велики Типик.“) Поштованој г.г. претплатницима на Велики Типик, стављам овим до знања, да ће књига за који дан из штампе изићи и да ћу је одмах свакоме претплатнику и предбројнику доставити.

У Иригу, 12. августа 1892.

Василије Николајевић, парох.

Тужним срцем јављамо свима сродницима и пријатељима жалосну вест, да нам се наш нигда непрежаљени ујак

СТЕВАН АНЂЕЛИЋ

кретоносни прота и парох митровачки, члан архи-дијецезалне конвисторије

дана 5. (17.) авг. 1892 у 8 сах. у јутро после дугог и тешког боловања у 68. год. преселио у вечност.

Тело милог нам покојника опојаће се — по наредби Њег. Светости Патријарха Српског — на литургији у петак дне 7. (19.) авг. у 8 сах. по обреду наше срп. прав. цркве, а по том предати матери земљи.

Лака му црна земља и вечан спомен!

У Митровици, 5. (17.) авг. 1892.

Софија Новаковић, Павле Новаковић,
снаха. парох шидски, нећак.

ЈАВНА ЗАХВАЛА.

Сматрамо за дужност, да се овим путем захва-лимо свима онима, који присуствоваше при погребу нашег нигда непрежаљеног ујака, високопречасног Господина,

СТЕВАНА АНЂЕЛИЋА

кретоносног прота и пароха митровачког, члана архи-дијецезалне конвисторије.

Највише захваљујемо Његовој Светости Српском Патријарху Господину Георгију, који не пожали труда, него дође, да и овом приликом ода и укаже последњу почаст овом заслужном свештенику и великом добротвору народном.

Захваљујемо Пречасном Свештенству обојег реда, које је (40 на броју) иста љубав и поштовање довела, да нам драгог покојника а свога у Христу брата до вечног му боравишта испрате.

Захваљујемо изасланствима: срп. прав. цркв. општине Митровачке, срп. прав. цркв. општине срем. карловачке, „Матице Српске,“ српске велике гимн. карловачке, на челу му ученом и уваженом управитељу г. Стевану Јазићу, који је у подужем лепом говору оцртао заслуге покојникове и тиме нам тугу у неколико ублажио; изасланству пречасног римокатоличког свештенства митровачког, слоб. кр. града Митровице, слоб. кр. града Срем. Карловаца (као родног места покојниковог), кр. судбеног стола, кр. кот. суда, кр. кот. уреда, кр. порезног уреда, кр. царинаре, кр. пошт. уреда, имовне општине; срп. цркв. пев. друштву, које је својим складним појањем тужну ову свечаност увеличало.

Нека је овде уједно изречена хвала и преч. Господину Стевану Чобанићу, окр. протопрезвитеру карловачком, на његовом лепом и утешном говору.

Тако исто нека је изречена хвала и поштованом грађанству без разлике вере и народности, како митровачком тако и са стране, који не пожалише труда него се искупише у огромном броју да испрате до вечне куће свог љубљеног духовног пастира и суграђанина.

Напошетку нека је изречена хвала свима, којима, и најмање допринеше, да ова тужна свечаност, достојно великог покојника, испадне.

У Шиду 10. (22.) авг. 1892.

Софија Новаковић, Павле Новаковић,
517, снаха. парох шидски, нећак.

О Г Л А С И.**РАСПИС ЛИЦИТАЦИЈЕ.**

На основу закључка ванредне главне скупштинске седнице држане у Долови дана 30. јуна 1891. и одобрењем сл. епархијског административног одбора вршачког од 23. јуна 1892. бр. Е. 331/322 П. 125. расписује се лицитација ради подизања

НОВОГ ИКОНОСТАСА

у новозиданој цркви у Долови, који се има извести од природног растовог дрвета а у византијском стилу, и по плану г. Драгутина Милутиновића, архитекте и професора велике школе

у Београду по предрачуњеној цени и то:

каменорезачка радња . . . . . ф. 190.—

дунђерска . . . . . ф. 260.—

столарска . . . . . ф. 1850.—

вајарска, позлатарска и бојадисање ф. 2700.—

Лицитација на мањак одржаће се у Долови дана 14. (26.) септембра 1892. у 9 часова пре подне у школеском здању. Вадијум је 10%.

План и лицитациони услови могу се увидети један дан пре одржања лицитације код председника или на дан лицитације пред лицитационом комисијом.

Из седнице црквеног одбора држане у Долови 12. јула 1892.

150, 1—3

Председништво.

Бр. 35 П. О. 892.

СТЕЧАЈ.

154, 1—1

Услед стиглог високог решења слав. ЕШО. темишварског Бр. 244. 1892. потписани школски одбор, расписује овај стечај за учитељског заменика на централној мешовитој четвороразредној српској верозаконској основној школи, с којим местом склопчана су доле наведена берива, као: 1.) у име годишње учитељске плате 250 фор. — 2.) за отправљање појачких дужности 50 фор. — 3.) за паушал на школску послугу 30 фор. — 4.) за писаћи прибор 3 фор. 50 кр. — 5.) два хвата тврдих дрва у вредности 24 ф. и 6.) два ланца оранице, у вредности 60 фор., на коју дотични изабраник порезу има плаћати.

Ова берива ће уживати заменик редовно у месечним оброцима, само до коначног умировљења дотичног учитеља ове школе, а након овог, до сталног попуњења, уживаће заменик потпуну учитељску плату.

Изабраном заменику спадаће, — шк. уред. од 1872-ге, све прописане, како у школи, тако и у цркви дужности, најтачније и најсавесније обављати.

Молитељи, који су потпуно квалификовани, — треба да своје добро инстурниране молбе најдуже до 1. (13.) септембра о. г. овомесном школском одбору да поднесу.

Првенство имају: практични учитељи, који потпуно говоре мађарски, и који су вешти у „пјенију“.

На основу горе поменутога решења слав. ЕШО. изабрани заменик, обвезан ће бити, одма своје место овде — чим позив, од овомесног Ш. О. добије — заузети. —

Из седнице срп. правосл. Шк. Одбора, држане у Араду 6. (18.) августа 1892-ге.

У одсуству председника школ. одбора:

Јован Ђ. Ђосић,

Арсеније Илић, с. р.

перовођа.

школ. управитељ.

Димитрије Продановић, с. р.

председник цркв. општ.

Бр. ^{1439.} Ек. 337 ех 1892.**ЕДИКТ.**

156, 1—3

Радован Обрадовић, супруг Олге Обрадовића, рођ. Делића, из Дољана, општине — доњи Ланац, котара Удбина, жупаније Личкокрбавске, који је свој завичај и своју закониту жену оставио и у свијет отишао, позивље се овијем, да се у року од три мјесеца од дана првога уврштења овога Едикта у новине, или писмено, или главом, овој Консисторији пријави; иначе ће се и без њега у бракоразводној парници, коју је, против њега, жена му Олга подигла, по закону даље поступати.

Из сједнице Епарх. Консисторије, држане у Плашком, 23. јула 1892.

Епархијска Консисторија.

СТЕЧАЈ.

152, 1—1

Из стипендијске закладе баронице Еџимије Јовићке отвара се стечај на два места. Једно је за ученике ниже гимназије и реалке или грађанске школе, са годишњом стипендијом од 250 фор. А друго за слушаоце више гимназије и реалке, учитељске школе или трговачке и средње занатлијске школе, која стипендија износи 350 форината годишње.

Рок искању траје до 14. (26.) августа о. г. закључно. Само ће се оне молбе узети у обзир, које дотле стигну.

Молници треба да приложе ове исправе уз молбу: 1. крштено писмо, за доказ да су Срби православне вере; 2. школску сведоцбу од последњег течаја; 3. лекарску сведоцбу о здрављу; 4. сведоцбу сиромашног стања, као и о моралном владању.

Питомци морају слушати науку и изабрану струку на јавним заводима у земљама св. Стеванове круне. По закладном уставу и вољи оснивачице првенство на стипендију имају ови, који су родом из Старог Бечеја, ако им је општа оцена бар добра. Тек ако ових не буде, онда — по реду способности — долазе у обзир и други ученици, који су православни Срби а из земаља св. Стеванове круне.

Ни један питомец не сме уживати још коју стипендију у исто време.

Из црквено-одборске седнице српске православној општини у Старом Бечеју 25. јула (6. августа) 1892.

Јован Михајловић,
перовођа.

Ђорђе Петковић,
потпредседник.

ДРАЖБЕНИ ОГЛАС. 155, 1—1

Овим се расписује minuendo-дражба за зидање нове женске школе у Срп. Неузини по плану немара Павла Вихтнера.

По трошковнику износиће градња 3003 ф. 16 н. Услови, план и трошковник могу се сваки дан видети код председника цркв. општине. Сваки лицитант има пре дражбе 10% нишманлука положити.

Дражба ће бити 16. (28.) августа о. г. у 3 сата после подне у школекој дворани.

У Срп. Неузини 5. (17.) августа 1892 год.

Коњовић,
перовођа.

Љубомир Мирков,
председник.

Бр 154.

КОНКУРС.

151, 1—3

Ради попуњења од дужег времена већ упражњеног места протопресвитера мохачког и парохије мохачке, као у смилу §-а 9. I. кр. решкрипта од 1868, законе столице овога протопресвитера отвара се овим по новој конкурсу.

Проситељи, који би ову, IV. класе парохију, и с њом скопчано протопресвитерско звање получити желели, имају своје, са штемплом од 50 кр. снабђевене, аутентичним сведочбама сврху свршених наука, те оспособљења свога за отправљање, поглавито протопресвитерског звања, подрепљене молбенице своје од првог увршења конкурса овога у новине „Српски Сион“ за четири недеље дана, путем своје духовне власти, консисторијуму овом поднети.

Из седнице консисторијума епархије будимске у Сентандреји 16. јула 1892 држане.

СТЕЧАЈ.

148, 2—2

На упражњено место учитељице на четвороразредној женској школи у Ст. Шоова (Бачкој) по ново се расписује стечај. —

Плата је 300 фор. а. вр. у готовом новцу, слободан леп стан, са пространим баштом, један хват дрва, и два хвата сламе за огрев.

Ново изабраној учитељици спадаће у дужност школском уредбом прописане дужности како у школи, тако и у цркви обављати. —

Рок стечају траје до 24-ог августа о. г.

Из седнице местног школског одбора држане у Ст. Шоова 2-ог августа 1892.

Школски Одбор.

СТЕЧАЈ.

141, 3—3

Овим се расписује стечај на упражњено учитељско место на шесторазредној српској православној вероисповедној основној женској школи у Старој Паланци. (Ó Palánka. В. В. megye.) С истим местом скопчана је ова плата: 1. У готовини годишње, 350 фор. а. вр. 2. У име огрева годишње, 20 фор. а. вр. 3. У натури пак: слободан стан са $\frac{1}{4}$ јутра баштом, и изван места 5643⁰ добре ораће земље. На ову земљу плаћа учитељица државну порезу. 4. Сваке друге године 40 фор. а. вр. за држање повторне школе.

Учитељици спада у дужност све законом прописане предмете у оним разредима предавати, које јој м. шк. одбор додели. Надгигатељке имају добро инструјиране молбенице до 29. августа (10. септ) 1892 г. потписаноме председништву шк. одбора поднети.

Из седнице м. шк. одбора српских основних вероисповедних школа, која је држана 29. јула (10. августа) 1892 г. у Старој Паланци.

Константин Јанковић, с. р. Младен Сешић, с. р. перовођа. председник шк. одбора.

СТЕЧАЈ.

153, 1—1

На упражњено учитељско место у Бати (бела жупанија, fejér megye) отвара се стечај уз годишњу плату 1.) 100 пари од сваког пара 1 ф. 20. годишње, 2.) 4 данца ораће земље, које носи 40 ф. аренде годишње 3.) писарине 5 ф., од великог погребца 1 ф. а од малог 50 кр. 4.) 6 хектолитера жита, и 2 хектолитера јечма 5.) 23 фор. за дрва депутат, из Лепорине масе 5 фор. и један парлог који носи 5 ф. аренде, слободан стан са собом, кујном и комором, и баштом.

Учитељу спада у дужност све школском уредбом прописане дужности обављати.

Рок је стечају до 25. августа 1892. г.

Компетенти се имају пријавити школском одбору.

У Бати 30. јула 1892.

Георгије Сивонић,

председник.

Бр. 138.

КОНКУРС.

145, 2—3

Ради попуњења парохије Липовско-Бездечке са платом VI. класе отвара се овим конкурсу.

Проситељи имају своје сведочбама о својој квалификацији за отправљање парохиског звања и са штемплом од 50 кр. снабдевене молбенице путем предпостављене своје духовне власти за четири недеље дана од првог увршења овога конкурса у новине „Српски Сион“ консисторијуму овом поднети.

Из седнице консисторијума Епархије Будимске у Сентандреји 16. јулија 1892. држане.

КОНКУРС.

127, 3—3

Ради попуњења упразњеног места православног душепопечитеља у кр. казнијони вацкој, с којим је за женски пол кр. казнијона у Марија-Ностра скопчана, отвара се овим конкурс.

Са овим местом, на које свештенство монашког и светског реда конкурисати може, скопчана је годишња плата од 800 фор. и 120 фор. у име станарине, а за Марија-Ностру путни трошак и дневница.

За отпављање овога звања изискује се, окром редовне квалификације душепопечитељске, још и тачно знање српског, мађарског и романског језика, у говору и писању.

Проситељи имају аутентичним сведочбама о свом оспособљењу, као и знању српског, мађарског и романског језика и са биљежом од 50 кр. снабдјевене молбенице, за четири недеље дана од првог увршења овога конкурса у „Српском Сиону“ консисторијуму епархије будимске поднети.

Из седнице консисторијума епархије будимске, у Сентадрији 16. јула 1892 држане.

СТЕЧАЈ.

128, 3—3

Ради сталног попуњења упразњеног учитељског места у Срп. Боки, расписује се овим стечај. —

Плата је учитељска у готовом новцу 400 ф., $\frac{1}{2}$ ланца баште ван села, на коју учитељ порез плаћа, и 4 ланца ливаде; осим тога слободан стан са баштом; огрева за себе и школу преко зиме, колко потребује; а од погребца, где позван буде, 50 н. —

Компетовати могу само они, који су срп. учит. школу у Сомбору свршили и испит из мађарског језика положили. —

Изабрани учитељ биће дужан при сваком богослужењу у цркви појати, школ. децу у цркв. цјенију обучавати, све школ. уредбом прописане предмете у школи предавати, повторну школу држати и у цркв. школ. седницама перо водити. —

Према изнимним приликама имају стеченици своје уредно инструиране молбенице потписаном епарх. школ. одбору, најдаље до 19. (31.) августа о. г. поднети. —

Из седнице епарх. школ. одбора, у Темишвару, 16. (28.) јула 1892. г. држане. —

Епарх. школ. одбор темишварски.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

Прва свеска: Тумачење Јеванђеља од Г. Архимандрита Фирмилијана већ је готова, остале две, II и III ња, биће такође готове најдаље с концем октобра месеца ов. год.

С тога се умољавају гг. свештеници, да са предплатом што пре похитају у што већем броју. Предплату ваља шиљати подписатима у Београд.

Витомир Марковић и Павловић,

цркв. и свешт. одела кројачи.

144, 2—3

СТЕЧАЈ.

133, 3—3

Пошто је оставком досадањег учитеља Бранка Чавића место на српској вероисповедној школи овдашњој остало упразњено, то се на основу вис. решења славног епарх. школ. одбора под бр. Е. Ш. О. 170 ех 1892, стечај отвара.

Плата је 280 фор. авр. $3\frac{1}{2}$ јутра ораће земље, на коју учитељ сам порезу плаћати има; 5 фор. паушала, 5 фор. у име перовођства, 3 хвата тврдох дрва — из којих се и школа грејати има, — даље има слободан стан састојећи се из једне собе, кујне, шпајза, штале и лепе баште, — од погребца пак где позван буде добија 50 нов.

Дужност је учитеља осим предавања у свакидашњој и повторној школи још и појање у св. цркви и обучавање школ. младежи у појању.

Првенство ће имати они, који су вични мађарском језику.

Дан избора је одређен 29. августа (на Усековање). Желити је, да би молитељи истог дана при богослужењу лично присуствовали.

Из седнице цркв. школ. одбора држане у Торњ и (чанадска градомеђа) 20. јула 1892. г.

Амфилохије Михајловић,
адм. пар. као управитељ.

Алекса Баић,
председник.

СТЕЧАЈ.

139, 3—3

На учитељско место у Јабуци близу Вршца овим се расписује стечај.

Плата је учитељска 300 ф., писарине 5 ф., слободан стан са две собе, кујном, комором, подрумом и шталом, два хвата дрва за учитеља и два хв. за школу, и баштом усађеном благородним воћем.

Учитељу спада у дужност све школем уредбом прописане дужности обављати.

Рок је стечају 25. август о. г. Компетенти се имају пријавити школем одбору.

У Јабуци 28. јула 1892.

Мита Вишацки,
председник.

СТЕЧАЈ.

147, 2—3

Ради попуњења учитељског места на вероисповедној школи у М. Чанаду, у чанадској жупанији, пошта: Апатфалва.

Плата је 200 ф. а. вр., 10 ф. за дрва, 40 ф. за повторну школу, 20 ф. за перовођство, ако буде изабрат; $13\frac{1}{2}$ кат. јутара прве класе ораће земље, која до 20 ф. годишње аренде по јутру носи и на коју порез плаћа учитељ; поред тога леп стан са пространом баштом; сламе за огрев за школу и учитељски стан колико треба; од укупа где буде позват 1. ф.

Лична пријава узима се у обзир, а пре свега имају првенства сомборски приправници.

Учитељу спада у дужност у цркви недељом и празницима појати, а децу у појању обучавати и законом прописане предмете предавати.

Рок стечају 28. августа. Избор ће се држати на Усековање т. ј. 29. августа о. г. и између јутрења и службе обавити.

Који желе ово место получити, нека своје молбенице на доле подписаног председника до означеног рока послати изволе.

Из седнице цркв. школског одбора држане у М. Чанаду, 28. јула 1892.

Југ Поповић,
перовођа.

Пера Алваџић,
цркв. школ. председник.

СТЕЧАЈ.

132, 3—3

На упражњено учитељичко место у Товаришеву (Бачка жупанија), отвара се стечај, уз годишњу плаћу од 360 фор., три стотине и шездесет фор., слободан стан са лепом великом баштом и зимским огревом.

Изабраној учитељици спадаће у дужност школском уредбом прописане предмете предавати, пофторну школу држати и женску децу у женском ручном раду обучавати.

Оспособљене нека изволе своје добро снабдеване молбенице са сведоџбама најдуже до 29. августа — до Усековања о. г. овоместном школском одбору послати. Првенство имају оне, које су испит из мађарског језика положили.

Из седнице црквено-школског одбора у Товаришеву 5. јула 1892. год.

Ненад Загорчић,
перовођа.

Јоца Станојев,
председник.

Е. 1069.
III. 36.

СТЕЧАЈ.

132, 3—3

Ради попуњења учитељских места на српско-врслоповедним школамама у

I. Ватину. Берива су годишње: плата 84 фор., — 20 пож. меци жита, 12 п. меци кукуруза, 3 хвата тврдих дрва, слободан стан и 2½ ланца оранице на уживање. Сем тога од погребца кад га позову 50 нов. и за пероводство код црквене општине 5 фор.

II. Дежану. Плата је 100 фор. — 32 меце жита, 12 меци кукуруза, 2 хвата тврдих дрва, слободан стан са пространим баштом, 2 катаа, ланца сенокоса, ливаде, и од погребца кад га позову 50 новч.

III. Потпорњи. Плата је 100 фор. — 24 мц. жита, — 24 мц. кукуруза, — 4 хвата дрва,

— 3 ланца ораће земље и слободан стан са баштом.

IV. Суботици. Плата 138 фор. — 4 ланца ораће земље, — 8 хвата тврдих дрва за себе и школу, — 12 мц. жита, — 12 мц. кукуруза и слободан стан са пространим баштом.

Сем тога за пероводство код црквене општине 18 фор. и од погребца кад га позову 50 новч.

Дужности учитеља прописане су школском уредбом и односним уредбама.

Рок овом стечају истиче 15. (27.) Августа 1892 год.

Конкуренти имају своје ваљано инструкисане прозбе овом епарх. школском одбору послати.

Епарх. школски одбор у Вршцу 23 јула, 4 августа 1892.

СТЕЧАЈ.

134, 3—3

Скупштинским закључком од 20. јула о. г. расписује се овим стечај на упражњено учитељичко место, на троразредној женској основној школи.

Плата је учитељици 300 фор., 5 хвата дрва, слободан стан, састојећи се из две собе и кухиње.

Учитељици у дужност спада:

а.) прописане предмете у школи предавати;
б.) ученице у женском ручном раду настављати; црквеном појању, по пропису обучавати, присуствовати са ученицама при сваком богослужењу и пофторну школу држати.

Која жели ово место заузети има своју инструкисану молбеницу са доказима и сведоџбама до 1-ог септембра овамо припослати. Наступање службе од 1-ог октобра т. г. по новом.

Из седнице срп. прав. црквене општине у Черевиху 20. јула 1892.

Пет. Ј. Шивић с. р.
перовођа.

Ђока Савић с. р.
председник.

К. бр. 409 ex 892.

СТЕЧАЈ.

129, 3—3

На парох. место у Чоки, у протопресвитерату В. Кикиндском, овим се отвара стечај.

Конкуренти имају своје добро инструкисане молбенице до 31. августа о. г. подписаној консисторији поднети. —

Из конс. седнице држане у Темишвару 14. (26. јулија) 1892 год.

Епархијска консисторија Темишварска.

„Српски Сион“

излази сваке недеље на великом табаку.

Цена му је: За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 4 фор., на по године 2 фор., а на четврт године 1 фор. За стране земље на годину 5 фор. Из Србије прима претплату књижара В. Валожића у Београду.

Поједини бројеви стају 10 новчића.

Претплата и огласи

шају се издавачкој српској књижари и штампарији Браће М Поповића на главној цијаци, а рукописи уредништву „Срп. Сиона“ у Нови Сад. За огласе и објаве плаћа се по 6 новч. од једног реда ситних слова, а за жиг сваки пут по 30 новч.

Рукописи се не враћају.